

NTFR 2021/442

Algemeen

Kamerbrief fiscaal verdragsbeleid sporters en artiesten

Staatssecretaris - Financiën-F 21 januari 2021, 2021-0000008349, Brief

Samenvatting

Op verzoek van de Kamercommissie Financiën schrijft de staatssecretaris over sporters en artiesten in de nieuwe Notitie Fiscaal Verdragsbeleid. Nederland heft sinds 2007 geen belasting meer van buitenlandse sporters en artiesten (uit verdragslanden) en streeft er sinds de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011 naar om in nieuwe belastingverdragen geen werkstaatheffing meer op te nemen voor sporters en artiesten. Maar helaas werken andere landen (bijna) niet mee om art. 17 uit nieuwe belastingverdragen te houden; zij willen het OESO- of VN-Modelverdrag blijven volgen. Het is niet te verwachten dat dit op korte termijn anders zal worden en daarom vindt de staatssecretaris het niet zinvol om dit beleid voort te zetten. Hij wil dus art. 17 wel weer gaan opnemen, maar met drie beperkingen die internationaal gangbaar zijn, namelijk (1) een minimumdrempel per sporter of artiest, (2) belasting op nettobasis, dus met kostenaf trek, en (3) vrijstelling als het optreden merendeels gefinancierd wordt uit publieke middelen.

Er zijn nog twee beperkingen mogelijk, namelijk het uitsluiten van werknemers van art. 17 en een beperking van lid 2 van art. 17 tot situaties waarin de sporter of artiest eigenaar is van de persoon aan wie de inkomsten worden betaald. Deze uitzonderingen vindt de staatssecretaris echter ongebruikelijk en minder breed toepasbaar.

Door de bronheffing in de werkstaat zal verrekening in de woonstaat moeten worden verleend, en dat leidt vaak tot moeilijkheden. Maar als er te weinig verrekening is, kan het teveel aan buitenlandse belasting wel worden voortgevoerd naar het volgende jaar.

Als de inkomsten van een sporter of artiest toekomen aan een ander, zoals een stichting, vereniging of eigen vennootschap, leidt dit ook tot verrekeningsproblemen, omdat alleen die rechtspersoon verrekening van buitenlandse belasting kan krijgen en niet de sporter of artiest zelf. Zie hier-

voor Hof Arnhem Leeuwarden 3 juni 2020, nr. 19/01073, NTFR 2020/1994, waartegen echter wel cassatie is aangetekend bij de Hoge Raad.

In de onderhandelingen met België en ontwikkelingslanden zal zo veel mogelijk gestreefd worden naar het beperken van de heffing in het land van het optreden.

Nederland gaat dus inzetten op een zo beperkt mogelijke bronstaatheffing, en daardoor ontstaat ongelijkheid met het geheel niet in de heffing betrekken van buitenlandse sporters en artiesten in Nederland. Herintroduceren van deze heffing zou de onderhandelingspositie van Nederland bij belastingverdragen kunnen verbeteren. Er zal onderzocht gaan worden of het herintroduceren wenselijk is en daarbij zullen alle belangen zorgvuldig gewogen worden.

COMMENTAAR

MOLENAAR¹

Tweeslachtig

De Kamerbrief is helaas tweeslachtig, net als eerder de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid over artiesten en sporters. Enerzijds erkennen dat er problemen ontstaan door art. 17 OESO-Modelverdrag, maar anderzijds besluiten om art. 17 wel weer op te nemen omdat andere landen het niet willen weglaten, behalve Ethiopië (2011) en Irak (2019). De internetconsultatie van 2018 wordt nog aangehaald, maar daarin vroegen de negen artiesten- en sportersorganisaties allemaal om vol te houden met het beleid om art. 17 uit belastingverdragen weg te laten. En dat gaat de staatssecretaris dus niet doen. Ik vraag me af: waarom doe je zo'n internetconsultatie dan eigenlijk als je daar toch niet naar luistert?

Nieuw beleid

Het wordt dus 'If you can't beat them, join them', en Nederland wil dat gaan doen met drie beperkingen voor art. 17, die in het OESO-commentaar staan, namelijk (1) kostenaf trek in de werkstaat, (2) een drempel per persoon, en (3) vrijstelling voor gesubsidieerde artiesten en sporters. De eerste is goed bedoeld, maar binnen de EU al verplicht door de HvJ-uitspraken in de zaken Gerritse (NTFR 2003/1142), Scorpio (NTFR 2006/1486) en Centro Equestre (NTFR 2007/390), terwijl grote landen als het Verenigd Koninkrijk, de VS en Australië deze al eenzijdig toestaan. De tweede zou zeker winst zijn, maar dan wel met een drempel van minstens € 20.000 per persoon per jaar én toepassing direct bij het optreden en niet pas na afloop van het jaar. De derde hebben we nu al in circa vijftig belastingverdragen, maar de voorwaarde van minstens 50% subsidie betekent dat maar weinig gezelschappen er gebruik van kunnen maken; beter zou zijn om 30% af te spreken, zoals in het verdrag met België.

Extra mogelijkheden

De staatssecretaris heeft weinig op met twee andere mogelijkheden, namelijk werknemers uitsluiten en lid 2 van art. 17 beperkt opvatten. De eerste stond in de oude belastingverdragen met Duitsland en Zwitserland en was in de praktijk zeer effectief; gezelschappen met echte werknemers voldoen in hun woonland normaal aan de belastingverplichtingen. De tweede heeft Nederland al staan in de belastingverdragen met grote landen als Canada, Frankrijk en de VS, en die beperking van lid 2 van art. 17 tot situaties waarin de artiest of

sporter eigenaar is van de persoon aan wie betaald wordt, helpt alle gewone sportteams en artiestengezelschappen uit de bronbelasting. Zeker in combinatie met een drempel voor hun artiesten en sporters. Deze combinatie staat in alle Amerikaanse belastingverdragen en Nederland kan daar prima aan refereren in een verdragsonderhandeling. Laten we art. 17 (of vaak art. 16) van het belastingverdrag met de VS als uitgangspunt nemen, dan is een groot deel van de problemen verholpen.

Verrekeningsproblemen

Helaas hebben artiesten en sporters met een eigen vennootschap hier niets aan. Zij kunnen stevige problemen hebben, zoals de dj van Hof Arnhem-Leeuwarden die de staatssecretaris in zijn brief noemt. In die uitspraak staat dat de dj € 172.000 buitenlandse belasting niet kon verrekenen. En dat was over één jaar (2015); inmiddels is dit na zeven jaar opgelopen tot bijna € 1.000.000, want het gebeurt elk jaar. Op dit onderdeel zijn zowel deze Kamerbrief als de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid teleurstellend: er wordt niet geschreven hoe een betere verrekening zou kunnen worden gegeven. Het gaat wel over voorwenteling naar een volgend jaar, maar dan heeft de artiest of sporter hetzelfde probleem.

Gelukkig heeft de dj doorgezet naar de Hoge Raad en mogelijk geeft die hem gelijk dat er ook verrekening met de inkomstenbelasting moet worden verleend, naar analogie van HR 9 februari 2007, nrs. 40.465, 40.604 en 41.478, NTFR 2007/303 t/m NTFR 2007/305. Ook zullen de beperkingen in art. 17 ervoor zorgen dat er minder buitenlandse bronbelasting komt. Ten slotte is er nog het specifieke probleem dat verrekening in de IB niet wordt verleend tegen de premie volksverzekeringen, zoals ik beschreef in mijn *Opinie 'Artiesten, sporters, discoordinatie en fiscalisering volksverzekeringen'* in NTFR 2021/206. Naast fiscalisering zou een mogelijkheid zijn om de compensatieregeling ook voor inkomsten en belasting uit andere landen dan België en Duitsland toe te staan.

Er is meer nodig

De conclusie van de Kamerbrief en de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid over artiesten en sporters moet zijn dat er meer nodig is om hen te helpen. Ik begrijp het dat Nederland een ander verdragsbeleid wil voeren, maar zet dan maximaal in op alle mogelijkheden. En doe in eigen land alles wat mogelijk is om de verrekening te verbeteren. Macro gaat het over kleine bedragen, maar de artiesten, sporters, teams en gezelschappen met buitenlandse optredens hebben er nu erg veel last van.

¹ Dr. D. Molenaar is werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en onderzoeker bij de vakgroep Fiscaal recht van de Erasmus Universiteit Rotterdam.